

11. september 2015

Til klima- og miljøminister Tine Sundtoft (postmottak@kld.dep.no)

Lutzgran må risikovurderes på nytt

Såkalt lutzgran, en hybrid mellom de nordamerikanske artene sitkagran og hvitgran, ble risikovurdert av Artsdatabanken i 2012 og plassert i kategorien «lav risiko» (LO). Samtidig ble sitkagran plassert i kategorien «svært høy risiko» (SE). Normalt gjennomfører Artsdatabanken risikovurdering hvert femte år, men kan gjøre særskilte risikovurdering etter anmodning fra departementet. Vi mener oppdatert kunnskap tilsier at lutzgran må være plassert i feil risikokategori, og ettersom det er en art som er svært viktig for forvaltningen ber vi Klima- og miljødepartementet anmode om en ny vurdering.

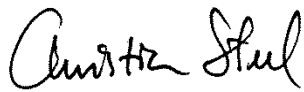
I naturen i Nord-Amerika hybridiserer kystarten sitkagran naturlig med innlandsarten hvitgran, slik at man har overgangssoner med «lutzgran». Lutzgran er ofte svært vanskelig å skille i felt fra sitkagran, både på ytre karakterer og på økologiske effekter som spredning, utskygging og påvirkning på jordsmonn. Selv botaniske eksperter sliter med dette. Det er også slik at «blandingsforholdet» mellom sitkagran og lutzgran kan variere, og i en del tilfeller er lutzgran til forveksling lik sitkagran på alle måter – slik man også finner i naturen i Nord-Amerika. Lutzgran har ikke redusert fertilitet, og tilbakekrysning mellom to individer av lutzgran – eller mellom lutzgran og sitkagran – kan resultere i avkom som i praksis er å oppfatte som sitkagran.

Denne komplekse situasjonen alene gjør det etter vår oppfatning svært underlig å skille mellom økologisk risiko for sitkagran og lutzgran. Forvaltningsmessig kan man havne i den underlige situasjonen at det gis tillatelse til å plante lutzgran, fordi den angivelig har lavere risiko enn sitkagran, men trærne som er tillatt utplantet kan få avkom som er sitkagran – med høy risiko. Slik tillatelse vil videre forutsette kontroll med spredning av selvforyngede eksemplarer. Men slik kontroll er i praksis umulig, når det ikke er mulig å avgjøre opprinnelsen til unge granplanter i et område der lutz- og/eller sitkagran finnes fra før – som følge av videre hybridisering og/eller tilbakekrysning.

I tillegg høster vi nå stadig mer erfaring fra feltobservasjoner med at også lutzgran sprer seg og skaper tilsvarende problemer som sitkagran. Da forrige risikovurdering av lutzgran ble gjort var faktisk ikke et eneste funn av lutzgran registrert i Artskart. Det fremgår da også av kriteriedokumentasjonen i Artsdatabankens risikovurdering at kunnskapsgrunnet var svært mangelfullt.

Stortinget har med stort flertall lagt føring om at ingen utenlandske treslag skal benyttes til utplanting av skog med klimaformål. Dette gjelder også lutzgran, og signaliserer en betydelig skepsis. Samtidig er vi i en situasjon der Fylkesmennene jevnlig gir tillatelse til utplanting av blant annet lutzgran, med utgangspunkt i en tvilsom risikovurdering.

På denne bakgrunn ber vi statsråden snarest anmode Artsdatabanken om en ny risikovurdering av lutzgran.

Christian Steel
Generalsekretær
SABIMA

Maren Esmark
Generalsekretær
Naturvernforbundet

Nina Jensen
Generalsekretær
WWF

Torborg Galteland
Daglig leder
Norsk Botanisk Forening

Kopi: Miljødirektoratet (post@miljodir.no)